

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL UŽDAROSIOS AKCINĖS BENDROVĖS „CUST LT“ SKUNDO**

2021 m. kovo d. Nr. S- (7-18/2021)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija), susidedanti iš komisijos narės, pavaduojančios komisijos pirmininką, Rasos Stravinskaitės (pranešėja), narių Editos Galiauskaitės, Vilmos Vildžiūnaitės, išnagrinėjo uždarnosios akcinės bendrovės „CUST LT“ (toliau – Pareiškėja) 2021-01-18 skundą dėl Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Atsakovas, Muitinės departamentas) 2020-12-28 sprendimo Nr. 1A-227 (toliau – Sprendimas, skundžiamas sprendimas). Pareiškėjos atstovas advokatas M. V., Atsakovo atstovė I. K. 2021-02-15 dalyvavo Komisijos posėdyje nuotoliniu būdu.

Komisija n u s t a t ė :

Pareiškėja prašo panaikinti skundžiamą sprendimą ir perduoti jos skundą iš naujo nagrinėti centriniam mokesčių administratoriui.

Pareiškėjos teigimu, Muitinės departamento sprendimas yra nepagrįstas ir akivaizdžiai prieštarauja Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas (toliau – SMK) 70–74 straipsniams; 2015-11-24 Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2015/2447, kuriuo nustatomos išsamios tam tikrų Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas, nuostatų įgyvendinimo taisyklių (toliau – ĮA) 127–146 straipsnių, Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos direktoriaus 2004-04-28 įsakymu Nr. 1B-431 patvirtintų Importuojamų prekių muitinio įvertinimo kontrolės taisyklių (toliau – Taisyklės) nuostatoms.

Skunde atkreipiamas dėmesys, kad Vilniaus teritorinė muitinė (toliau – Vilniaus TM) nepagrįstai ir klaidingai konstatavo, jog Pareiškėja nepateikė prekių muitinę vertę pagrindžiančių dokumentų. Iš skundžiamo sprendimo turinio matyti, kad laikinai saugotų ir iš muitinės priežiūros paimtų prekių muitinė vertė nustatyta remiantis SMK 74 straipsnio 3 dalimi, t. y. remiantis duomenimis, kuriuos galima gauti Sąjungos muitų teritorijoje. Tokiais duomenimis Vilniaus TM laikė importuojančioje šalyje surinktus duomenis ir konstatavo, kad plaukų priežiūros reikmenų vieno kilogramo muitinė vertė 109,41 Eur, todėl nustatyta prekių muitinė vertė yra 37 701, 81 Eur (344,592 kg x 109,41 Eur = 37 701,81 Eur). Dėl šių aplinkybių pažymėta, jog ginčo prekės į Pareiškėjos muitinės sandėlį (VV0068) atvyko su T1 tranzito deklaracija Nr. 20TLU9000171A02F0 (2020-03-16), kurioje buvo naudojama garantija, užtikrinanti mokestinių prievolių, susijusių su prekėmis taikoma tranzito procedūra, įvykdymą, apskaičiuota remiantis informacija, esančia komerciniuose dokumentuose, pateiktuose kartu su tranzito deklaracija (sąskaita faktūra INVOICE Nr. MXB.070/1, laivo konosamentas (Bill of Lading) Nr. HLCUSS5191251466, CMR B/N). Pagal šiuos pirminius dokumentus buvo įforminta ir laikinojo saugojimo deklaracija (toliau – LSD) Nr. 20LTVR5000LS018647 (2020-03-17), nurodant laikinai saugojamų prekių vertę pagal sąskaitą faktūrą (INVOICE) Nr. MXB.070/1. Šiuo atveju informacija, esanti sąskaitoje faktūroje MXB.070/1

patvirtina, kad prekių pardavėjas – „Maxxibrands“, CFR INCOTERMS sąlygomis, pardavė prekių pirkėjui – LLC „O. S.“ 13 842 kg svorio bruto (11 802 svorio neto) 1 331 pakuotę (30,053 m³) įvairių rūšių plaukų priežiūros priemonių (KN kodai 3305 90 00, 3923 90 00 ir 3923 50 00) už 39 359,83 JAV dolerių įskaitant transportavimo išlaidas (2 832 JAV doleriai + 2811,20 JAV dolerių). Taigi aptartuose komerciniuose dokumentuose, pateiktuose kartu tiek su tranzito deklaracija Nr. 20LTLU9000171A02F0, tiek LSD Nr. 20LTVR5000LS018647, tiek tranzito deklaracijoje T1 Nr. 20LTVR50001722F231 yra pakankamai duomenų apie gabenamas prekes, jų vertę, transporto, draudimo išlaidas ir nekyla abejonių dėl šiuose dokumentuose nurodytų duomenų, kurie būtini muitinei vertei nustatyti, teisingumo.

Taisyklių VI skyriaus „Prekių muitinės vertės nustatymas tam tikrais atvejais“ 35–35.1 punktuose numatyta, kad prekių muitinė vertė, kuri bus naudojama garantijos, užtikrinančios mokesčių prievolių, susijusių su prekėmis taikoma tranzito procedūra, įvykdymą, dydžio apskaičiavimui, nustatoma remiantis informacija, esančia komerciniuose dokumentuose, pateiktuose kartu su tranzito deklaracija, jeigu juose yra pakankamai duomenų apie gabenamas prekes, jų vertę, transporto, draudimo išlaidas ir nekyla abejonių dėl šiuose dokumentuose nurodytų duomenų, kurie būtini muitinei vertei nustatyti, teisingumo. Nei Vilniaus TM, nei Muitinės departamentas nekonstatavo, kad pateikti komerciniai dokumentai arba juose esantys duomenys kelia abejonių, todėl trūkstamų prekių muitinei vertei nustatyti turėjo taikyti sąskaitoje faktūroje MXB.07071 nurodytus duomenis apie prekių vertę, tuo labiau, kad Pareiškėja Muitinės departamentui buvo pateikusi ir mokėjimo dokumentus už į Sąjungos muitų teritoriją įvežtas prekes.

Skunde pažymima, kad skundžiamame sprendime nėra nurodyta kokios konkrečios prekės (344,592 kg) apskritai buvo paimitos iš muitinės priežiūros ir kodėl buvo vertinamos tik KN 3005 90 00 pozicijoje klasifikuojamos prekės, kai sąskaitoje faktūroje Nr. MXB.070/1 prekės buvo klasifikuojamos trijose KN pozicijose.

Pareiškėja, aptarusi Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo (toliau – MAĮ) 67 straipsnio nuostatas, teigia, kad sprendime nėra nurodyti jokie objektyvūs duomenys, kuriais remiantis Vilniaus TM konstatavo, jog plaukų priežiūros priemonių vieno kilogramo muitinė vertė 109,41 Eur, todėl prekių muitinės vertės nepagrindus teisės aktų nuostatomis bei objektyviais duomenimis, yra pagrindas panaikinti sprendimą visa apimtimi. Vilniaus TM neteisingai nustatydamą paimtų iš muitinės priežiūros prekių vertę (mokesčio bazę), neteisingai interpretuodama aplinkybes dėl tariamai nepateiktų prekių muitinę vertę pagrindžiančių dokumentų ir neteisingai taikydama materialinės teisės normas, pažeidė įrodinėjimą ir įrodinėjimo naštos paskirstymo taisykles (MAĮ 67 straipsnio 1 dalis).

Skunde teigiama, kad Vilniaus TM sprendimas yra prieštaringas, grįstas prielaidomis, o prekių muitinis įvertinimas neatitinka nei SMK, nei Taisyklių VI skyriaus „Prekių muitinės vertės nustatymas tam tikrais atvejais“ nuostatų. Iš Vilniaus TM sprendimo matyti, kad nustatant paimtų iš muitinės priežiūros prekių (tiksliai nenurodant kokių) muitinę vertę, buvo konstatuota, kad nėra galimybės pagal kilmės šalį taikyti tapačių ir panašių prekių sandorio verčių (Prekių muitinio įvertinimo informacinėje sistemoje (toliau – PREMI IS) nėra duomenų apie tuo pačiu metu tuo pačiu apyvartos lygiu importuotas prekes, kurių kiekis maždaug toks pat kaip ir prekių, kurių muitinė vertė turi būti nustatyta, ir kurių muitiniam įvertinimui yra pripažintas sandorio vertės metodas), tačiau toliau Vilniaus TM nurodė, kad prekių muitinę vertę nustatė remdamasi Muitinės duomenų bazėje (reikėtų suprasti PREMI IS) sukauptais duomenimis apie importuotų tapačių ar panašių ne Sąjungos prekių sandorio vertes.

Pareiškėja nurodo, kad rinkos sąlygomis sudaromi sandoriai pirmiausiai turi būti vertinami atsižvelgiant į individualius požymius, o ne matuojami pagal muitinio įvertinimo duomenų bazėje surinktus duomenis. Mokesčių administratoriaus taikytas muitinio įvertinimo modelis prieštarauja pasaulinei muitinio įvertinimo praktikai (prekių muitinė vertė privalo atspindėti realią prekės ekonominę vertę (Europos Sąjungos Teisingumo Teismo (toliau – ESTT) sprendimai bylose Nr. C-1/18; Nr. C-529/16 ir kt.). Todėl Muitinės departamentas, priimdamas skundžiamą sprendimą, turėjo pareigą vadovautis įstatymu, teisingumo ir protingumo kriterijais, visapusiškai, išsamiai ir objektyviai išnagrinėti visas bylos aplinkybes bei vertinti konkretaus ir individualaus sandorio

požymius (apmokėjimo už LSD Nr. 20LTVR5000LS018647 deklaruotas prekes aplinkybes), o ne mechaniškai palyginti (neaišku kokių konkrečiai prekių) kainas su PREMI IS esančių kitų importuotojų deklaruotomis kainomis (tapačiomis ar panašiomis prekėmis taip pat neaišku). Pareiškėja teigia, kad esant tokioms aplinkybėms, akivaizdu, kad nagrinėjamu atveju nebuvo pagrindo ginčo prekių muitinę vertę nustatyti remiantis PREMI IS sukauptais duomenimis, nes jos pateiktuose komerciniuose dokumentuose buvo pakankamai duomenų apie gabenamas prekes, jų vertę, transporto, draudimo išlaidas ir mokesčių administratoriui nekilo abejonių dėl šiuose dokumentuose nurodytų duomenų, kurie būtini muitinės vertės nustatymui, teisingumo. Atsižvelgiant į tai, darytina išvada, kad Pareiškėjai nepagrįstai apskaičiuoti mokėtini importo mokesčiai pagal muitinės turimus duomenis apie kitų importuotojų į Sąjungos muitų teritoriją importuotų prekių sandorio vertes.

Muitinės departamentas skundžiamu sprendimu patvirtino Vilniaus TM 2020-09-22 sprendimą Nr. 18KP-16-565, kuriuo Pareiškėja pripažinta skolininke ir jai apskaičiuota 7 917 Eur pridėtinės vertės mokesčio (toliau – PVM), 397 Eur delpinigių, 792 Eur baudos mokestinė prievolė muitinei. Vilniaus TM 2020-09-22 sprendimu Nr. 18KP-16-565 nusprendė pripažinti, kad 1172 kg bruto / 344,592 kg neto prekių („plaukų priežiūros priemonės“), kurioms buvo įforminta LSD Nr. 20LTVR5000LS018647, buvo paimtos iš muitinės priežiūros, todėl Pareiškėjai atsirado mokestinė prievolė muitinei.

Nustatyta, kad 2020-04-08 Vilniaus TM krovinių poste „Paneriai“ prekėms – plaukų priežiūros priemonės, 1331 pakuotė, 13 842 kg – buvo įforminta Sąjungos tranzito procedūra pagal T1 MRN 20LTVR50001722F231 (2020-04-08); paskirties muitinės įstaigoje (Vilniaus TM krovinių poste „Savanoriai“) gabenimas pagal minėtą deklaraciją buvo užbaigtas su neatitikimais, t. y. vietoj deklaruotų 13 842 kg prekių, buvo atgabenta 12 670 kg; krovinyms atvyko su nepažeista plomba Nr. LTCUST000438. Vilniaus TM dėl minėtų neatitikimų atliko tyrimą, kurio metu nustatė, kad 2020-03-17 į įgaliotojo gavėjo Pareiškėjos muitinės sandėlį su T1 MRN 20LTLU9000171A02F0 (2020-03-16) buvo atgabentas krovinyms, kuris deklaruotas kaip „plaukų preparatai, plastikinės talpos plaukų preparatams“, 1 331 pakuotės, 13 842 kg bruto; krovinyms buvo pristatytas užplombuotoje transporto priemonėje su nepažeista plomba Nr. 007812, gabenimas užbaigtas be pažeidimų, prekės deklaruotos laikinajam saugojimui pagal LSD Nr. 20LTVR5000LS018647 (2020-03-17). 2020-04-04 užbaigiant prekių laikinąjį saugojimą, Pareiškėja, kuriai išduotas leidimas naudotis įgaliotojo siuntėjo statusu, deklaravo prekes Sąjungos tranzito procedūrai pagal T1 MRN 20LTVR50001722F231 (2020-04-08), tačiau paskirties muitinės įstaigoje buvo nustatytas prekių trūkumas.

Muitinės departamentas, įvertinęs tai, jog mokestinis ginčas buvo inicijuotas dėl Pareiškėjai įregistruotos mokestinės prievolės dydžio, Pareiškėjai nepareiškus prieštaravimų dėl nustatyto prekių trūkumo (1 172 kg bruto / 344,592 kg neto „plaukų priežiūros priemonių“) ir skolos atsiradimo, savo sprendime pasisakė dėl Pareiškėjos ginčijamos prekių muitinės vertės apskaičiavimo pagrįstumo. Sprendime nurodyta, kad importuojamų prekių muitinės vertės nustatymą reglamentuoja SMK, II antraštinės dalies 3 skyrius „Prekių muitinė vertė“, Sutartis dėl 1994 m. Bendrojo susitarimo dėl muitų tarifų ir prekybos VII straipsnio įgyvendinimo (toliau – Sutartis dėl VII straipsnio įgyvendinimo), Taisyklės. Sutarties dėl VII straipsnio įgyvendinimo bendrajame įžanginiame komentare nustatyta, kad muitinės vertės nustatymo pagrindas yra „sandorio vertė“; SMK 70 straipsnio 1 dalyje taip pat įtvirtinta, jog importuojamų prekių muitinės vertės pagrindas, visų pirma, yra sandorio vertė, tai yra kaina, faktiškai sumokėta arba mokėtina už prekes, parduodamas eksportui į Sąjungos muitų teritoriją, kuri prireikus patikslinama.

Muitinės departamentas nurodė, kad Vilniaus TM skundžiamame sprendime konstatavo, jog prekių muitinę vertę pagrindžiančių įrodymų Pareiškėja nepateikė, todėl sandorio vertės muitinio įvertinimo metodo netaikė. Skundžiamame sprendime pažymėta, kad ginčo prekės nebuvo parduotos eksportui į Sąjungos muitų teritoriją: pagal sąskaitą faktūrą MXB.070/19 (2019-12-11) ir SWIFT mokėjimo nurodymo duomenis, prekių pardavėjas – S. E. Me, L. N., Brazilija, pirkėjas – LLC „O. S.“, Maskva, Rusija; pagal eksporto deklaraciją Nr. 19BR001780628-2 (išrašą), importuojanti šalis – Rusijos Federacija; pagal laivo konosomentą, prekės buvo plukdomos laivu MSC DESIREE (reiso

Nr. NA0001R) iš Santos (Brazilija) pakrovimo uosto į Klaipėdą (iškrovimo uostas), o nurodytas prekių gavėjas – LLC „O. S.“ (Maskva, Rusija); t. y. prekes pardavė ir įsigijo trečiųjų šalių įmonės. Įvertinus aptartas aplinkybes, konstatuota, kad SMK 70 straipsnio 1 dalies nuostatų prekių muitinei vertei nustatyti Vilniaus TM netaikė pagrįstai.

Muitinės departamentas konstatavo, kad Vilniaus TM pagrįstai nurodė, jog jeigu muitinės vertės neįmanoma nustatyti vadovaujantis SMK 70 straipsnio nuostatomis, ji turi būti nustatoma paeiliui taikant 74 straipsnio 2 dalies punktą nuo a) iki d), kol pasiekiamas tas punktas, pagal kurį šią vertę įmanoma nustatyti; nesant galimybės 1) pagal kilmės šalį taikyti tapačių ir panašių prekių sandorio verčių (Prekių muitinio įvertinimo informacinėje sistemoje nėra duomenų apie tuo pačiu metu tuo pačiu apyvartos lygiu importuotas prekes, kurių kiekis maždaug toks pats, kaip ir prekių, kurių muitinė vertė turi būti nustatyta, ir kurių muitiniam įvertinimui yra pripažintas sandorio vertės metodas); 2) vertės, nustatytos pagal prekės vieneto kainą (dedukcinis muitinės vertės nustatymo metodas), nes nepateikti duomenys apie prekių pardavimą Sąjungos muitų teritorijoje; 3) apskaičiuotosios vertės, nes nepateikti duomenys, kurių reikia šiai vertei nustatyti, todėl muitinė, vadovaudamasi SMK 74 straipsnio 3 dalimi bei Taisyklių nuostatomis, šio ginčo prekių muitinę vertę (37 701,81 Eur) nustatė remdamasi PREMI IS sukauptais duomenimis apie importuotų tapačių ar panašių ne Sąjungos prekių sandorio vertes, kurias muitinė yra priėmusi nurodytu laikotarpiu.

Pasisakydamas dėl Pareiškėjos skundo motyvo, kad sąskaitoje faktūroje Nr. MXB.070/19 nurodyta bendra krovinio vertė su pristatymu yra 39 359,83 JAV dolerių (1 331 pk. – 13 842 kg), todėl trūkstamo prekių kiekio (1 172 kg bruto, 344,592 kg neto) vertė negali sudaryti 37 701,81 Eur, Muitinės departamentas jį įvertino kaip nepagrįstą, teigdamas, kad nagrinėjamu atveju ginčo prekės nebuvo skirtos eksportui į Sąjungos muitų teritoriją, todėl trūkstamo prekių kiekio vertė negali būti apskaičiuota pagal sąskaitoje faktūroje nurodytą kainą (39 359,83 JAV dolerių).

Dėl PREMI IS duomenų Muitinės departamentas nurodė, kad remiantis Taisyklių 38 punktu, tikrinamų prekių muitinės vertės nustatymui antriniais muitinio įvertinimo metodais muitinės pareigūnas atlieka duomenų analizę ir atrenka tuos sandorius, kurie atitinka tapačių arba panašių prekių reikalavimus. Vadovaujantis Taisyklių 42 punktu, jeigu randami keli tapačių ar panašių prekių sandorio vertės įrašai, tikrinamų prekių muitinės vertės nustatymui antriniais muitinio įvertinimo metodais taikoma mažiausioji iš alternatyvių verčių. Todėl buvo konstatuota, kad nustatytoji prekių muitinė vertė (37 701,81 Eur), remiantis Taisyklių nuostatomis, yra atrinkta iš muitinės turimų duomenų apie kitų importuotojų į Sąjungos muitų teritoriją importuotų tapačių ar panašių prekių sandorio vertes, todėl nuo pastarosios vertės Vilniaus TM teisėtai ir pagrįstai apskaičiavo mokėtinus importo mokesčius.

Komisija k o n s t a t u o j a :

Pareiškėjos skundas atmestinas, skundžiamas Muitinės departamento sprendimas tvirtintinas.

Ginčas tarp šalių vyksta dėl Muitinės departamento sprendimo ir Vilniaus TM sprendimo, kuriais Pareiškėjai įregistruota mokesstinė prievolė dėl laikinojo saugojimo deklaracijoje deklaruotų prekių paėmimo iš muitinės priežiūros, teisėtumo bei pagrįstumo.

Ginčo byloje nustatyta, kad 2020-04-08 Vilniaus TM krovinių poste „Paneriai“ prekėms – plaukų priežiūros priemonės, 1331 pakuotė, 13842 kg – buvo įforminta Sąjungos tranzito procedūra pagal T1 MRN 20LTVR50001722F231 (2020-04-08); paskirties muitinės įstaigoje (Vilniaus TM krovinių poste „Savanoriai“) gabenimas pagal minėtą deklaraciją buvo užbaigtas su neatitikimais, t. y. vietoj deklaruotų 13842 kg prekių, buvo atgabenta 12670 kg. Prekės buvo deklaruotos laikinajam saugojimui pagal LSD Nr. 20LTVR5000LS018647 (2020-03-17).

Vilniaus TM nusprendė pripažinti, kad 1172 kg bruto / 344,592 kg neto prekių („plaukų priežiūros priemonės“), kurioms buvo įforminta LSD Nr. 20LTVR5000LS018647, buvo paimtos iš muitinės priežiūros. Vilniaus TM atsižvelgdama į tai, jog krovinyms į muitinės paskirties įstaigą atvyko su nepažeista plomba Nr. LTCUST000438, konstatavo, kad prekių paėmimas iš muitinės priežiūros įvyko ne tranzito procedūros T1 MRN 20LTVR50001722F231 vykdymo metu, o iki tranzito procedūros įforminimo, tai yra prekių saugojimo pagal LSD Nr. 20LTVR5000LS018647

(2020-03-17) Pareiškėjos muitinės sandėlyje metu. Dėl prekių paėmimo iš muitinės priežiūros buvo apskaičiuota mokestinė prievolė muitinei ir ginčo prekių muitinė vertė nustatyta vadovaujantis SMK 74 straipsnio 3 dalimi bei Taisyklių nuostatomis ir remiantis PREMI IS sukauptais duomenimis apie importuotų tapačių ar panašių ne Sąjungos prekių sandorio vertes, kurias muitinė yra priėmusi nurodytu laikotarpiu.

Pareiškėja pateiktu skundu Komisijai neginčija nustatyto prekių trūkumo (1172 kg bruto / 344,592 kg neto) ir mokestinės prievolės muitinei atsiradimo pagrindo, tačiau nesutinka su jai įregistruotos mokestinės prievolės dydžiu, t. y. ginčas keliamas dėl Vilniaus TM apskaičiuotos ginčo prekių muitinės vertės. Pareiškėjos teigimu, ginčo prekių muitinei vertei nustatyti turėjo būti taikomas sandorio metodas (o ne PREMI IS duomenys), kadangi Pareiškėjos pateiktuose komerciniuose dokumentuose buvo pakankamai duomenų apie gabenamas prekes, jų vertę, transporto, draudimo išlaidas ir mokesčių administratoriui nekilo abejonių dėl šiuose dokumentuose nurodytų duomenų, kurie būtini muitinės vertės nustatymui, teisingumo. Pareiškėja pabrėžia, kad garantija, užtikrinanti mokestinių prievolių, susijusių su prekėmis taikoma tranzito procedūra, įvykdymą, buvo apskaičiuota remiantis informacija, esančia minėtuose komerciniuose dokumentuose, pateiktuose kartu su tranzito deklaracija. Taip pat Pareiškėja teigia, jog apskaičiuojant mokestinę prievolę, nebuvo identifikuotos konkrečios prekės, kurių trūkumas buvo nustatytas, t. y. mokesčių administratorius nenurodė, kokios konkrečios prekės (344,592 kg) apskritai buvo paimitos iš muitinės priežiūros ir kodėl buvo vertinamos tik KN 3005 90 00 pozicijoje klasifikuojamos prekės, kai sąskaitoje faktūroje Nr. MXB.070/1 prekės buvo klasifikuojamos trijose KN pozicijose.

Komisija, įvertinusi ginčo bylos faktines aplinkybes, ginčo situacijos teisinį reglamentavimą bei ESTT praktiką šioje srityje, laikosi pozicijos, jog ginčo situacijoje, mokesčių administratorius tinkamai aiškino ir taikė teisės normas, teisingai vertindamas faktines ginčo aplinkybes.

Pagal SMK 70 straipsnio 1 dalį prekių muitinės vertės pagrindas, visų pirma, yra sandorio vertė, tai yra kaina, faktiškai sumokėta arba mokėtina už prekes, parduodamas eksportui į Sąjungos muitų teritoriją, kuri prireikus patikslinama. Sąjungos muitinės kodekso 74 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad jeigu prekių muitinės vertės neįmanoma nustatyti pagal 70 straipsnį, ji nustatoma iš eilės taikant kiekvieną 2 dalies punktą nuo a iki d, kol pasiekiamas tas punktas, pagal kurį prekių muitinę vertę įmanoma nustatyti. Sąjungos muitinės kodekso 74 straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad muitinės vertė – tai: a) tapačių prekių, parduotų eksportui į Sąjungos muitų teritoriją ir eksportuotų tuo pačiu arba maždaug tuo pačiu metu kaip ir vertinamos prekės, sandorio vertė; b) panašių prekių, parduotų eksportui į Sąjungos muitų teritoriją ir eksportuotų tuo pačiu arba maždaug tuo pačiu metu kaip ir vertinamos prekės, sandorio vertė; c) vertė, nustatyta pagal prekių vieneto kainą, už kurią Sąjungos muitų teritorijoje su pardavėjais nesusijusiems asmenimis parduotas didžiausias bendras importuotų prekių arba tapačių ar panašių importuotų prekių kiekis; arba d) apskaičiuotoji vertė, kurią sudaro šių elementų suma: išlaidos medžiagoms ir gamybai arba kitokiam perdirbimui, atliktam gaminant importuojamas prekes, arba jų vertė; pelno ir bendrųjų išlaidų, kurių dydis lygus pelnui ir bendrosioms išlaidoms, paprastai nurodomoms šalies eksportuotojos gamintojams parduodant eksportui į Sąjungą prekes, kurios yra tos pačios klasės ar rūšies kaip ir vertinamos prekės, suma; išlaidos 71 straipsnio 1 dalies e punkte nurodytiems elementams arba vertė. Jeigu muitinės vertės neįmanoma nustatyti pagal minėto 74 straipsnio 1 dalies nuostatas, ji nustatoma remiantis duomenimis, kuriuos galima gauti Sąjungos muitų teritorijoje, t. y. remiamasi muitinės informacinėse sistemose sukauptais muitinės deklaracijų duomenimis apie importuotų tapačių arba panašių prekių muitines vertes.

ESTT 2017-11-09 sprendime byloje Nr. C-46/16 „LS K. H.“ SIA nurodė, kad 1992 m. spalio 12 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą, iš dalies pakeisto 1999 m. balandžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 955/1999, 29 straipsnio 1 dalyje (atitinkančioje SMK 70 straipsnio 1 dalį) numatytas muitinės vertės nustatymo metodas netaikomas prekėms, kurios parduotos siekiant eksportuoti ne į Europos Sąjungą. ESTT pažymėjo, kad jei kaina, už kurią prekės parduodamos eksportui į trečiąją valstybę, būtų laikoma sandorio verte, kaip tai suprantama pagal Muitinės kodekso 29 straipsnį, tai prieštarautų Sąjungos teisės normų, kuriomis reglamentuojama muitinės vertė, tikslui. Iš tikrųjų muitinė vertė turi atitikti

importuojamų prekių realią ekonominę vertę (šiuo klausimu žr. ESTT 2013 m. gruodžio 12 d. sprendimo *Christodoulou* ir kt., C-116/12, 40 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją). Prekės kaina tam tikroje muitų zonoje atspindi rinkos padėtį šioje zonoje. Todėl eksportui į trečiąją valstybę skirtos prekės kaina nebūtinai yra kaina, kuri būtų taikoma tą pačią prekę eksportuojant į Sąjungos muitų teritoriją. Būtent dėl šios priežasties Muitinės kodekso 31 straipsnio 2 dalies c ir e punktuose numatyta, kad pagal šio kodekso 31 straipsnį nustatyta muitinės vertė negali būti grindžiama prekių kaina eksporto šalies vidaus rinkoje ar eksporto į Sąjungos muitų teritorijai nepriklausančią šalį kaina. Prekių, skirtų eksportuoti į trečiąją valstybę, kaina tuo metu, kai jos paimitos iš muitinės priežiūros vykstant jų tranzitui Sąjungos muitinės teritorijoje, neatspindi prekės realios ekonominės vertės (ESTT 2017-11-09 sprendimo byloje Nr. C-46/16 29-33 p.).

Ginčo bylos medžiaga liudija, kad prekės buvo skirtos galutiniam gavėjui Rusijoje – LLC „O. S.“ (Maskva, Rusija), t. y. ne eksportui į Sąjungos muitų teritoriją. Pagal sąskaitą faktūrą MXB.070/19 (2019-12-11) ir SWIFT mokėjimo nurodymo duomenis nustatyta, kad prekes pardavė ir įsigijo trečiųjų šalių įmonės: prekių pardavėjas – S. E. Me, L. N., Brazilija, pirkėjas – LLC „O. S.“, Maskva, Rusija; pagal eksporto deklaraciją Nr. 19BR001780628-2 (išrašą), importuojanti šalis – Rusijos Federacija; pagal laivo konosomentą, prekės buvo plukdomos laivu MSC DESIREE (reiso Nr. NA0001R) iš Santos (Brazilija) pakrovimo uosto į Klaipėdą (iškrovimo uostas), o nurodytas prekių gavėjas – LLC „O. S.“ (Maskva, Rusija). Todėl muitinė pagrįstai atsisakė taikyti SMK 70 straipsnio 1 dalį.

Komisija pažymi, kad garantijos, kurią tranzito procedūros vykdytojas turi pateikti įformindamas prekių tranzito procedūrą, dydžio apskaičiavimas jokių būdu nėra tolygus faktinės skolos muitinei apskaičiavimui. ESTT 2017-11-09 sprendime byloje Nr. C-46/16 pabrėžė, jog tai, kad muitinė priėmė garantijos sumą, neturi jokios įtakos būsimos muitinės skolos dydžiui. Generalinės advokatės 2017-03-30 išvadoje byloje Nr. C-46/16 (61-64 punktai) pabrėžiama, kad atsižvelgiant į Muitinės kodekso reguliavimo intensyvumą, galima remtis tuo, jog jei teisės aktų leidėjas būtų norėjęs, kad į įforminant tranzito procedūrą nustatytą garantijos dydį būtų privaloma atsižvelgti vėliau apskaičiuojant skolą muitinei, jis būtų tai aiškiai nurodęs. Be to, tam tikromis sąlygomis leidžiama garantijos nepateikti arba pateikti mažesnio dydžio garantiją, tačiau neregamentuojama, kokį poveikį tai turėtų vėlesniam skolos muitinei apskaičiavimui. Taigi, muitinė, atlikdama prekių muitinį vertinimą, neprivalo vadovautis Pareiškėjos pateiktais komerciniais dokumentais, kuriais remiantis ginčo byloje buvo apskaičiuota garantija, užtikrinanti mokesčių prievolių, susijusių su prekėmis taikoma tranzito procedūra, įvykdymą, kadangi tai, visų pirma, nėra įsakmiai nurodyta SMK, antra, garantijos atveju apskaičiuojamas tikėtinas mokesčių prievolės dydis, bet ne faktinės skolos muitinei dydis.

Pasisakant dėl Pareiškėjos skundo motyvo, susijusio su tuo, jog mokesčių administratorius nenustatė (identifikavo) konkrečių iš muitinės priežiūros paimitų prekių, paminėtina, jog mokesčių administratorius konstatuodamas prekių paėmimą iš muitinės priežiūros laikinojo saugojimo procedūros metu, nustačius prekių trūkumą, ir apskaičiuodamas mokesčių prievolės rėmėsi Pareiškėjos deklaruotais duomenimis. O tai, jog Pareiškėjos minimoje sąskaitoje faktūroje yra nurodomos keturios (o ne trys, kaip minima skunde) prekių pozicijos, nesudaro pagrindo kitaip vertinti ginčo situacijos, nes nei šiame, nei kituose su prekių tiekimu susijusiuose dokumentuose esanti informacija nėra pakankama kitaip vertinti ginčo situaciją.

Kartu su tranzito deklaracija Nr. 20LTVR50001722F231 buvo pateikti šie dokumentai: sąskaita faktūra INVOICE Nr. MXB.070/1, laivo konosamentas (Bill of Lading) Nr. HLCUSS5191251466, CMR važtaraštis B/N. Sąskaitoje faktūroje išvardinta 41 pozicija prekių, klasifikuojamų keturiuose KN pozicijose: 33059000, 33051000, 39239000 ir 39235000, nurodytas bendras visų prekių svoris bruto (13842 kg) ir neto (11802 kg), 1331 pakuotės; atskirų prekių ar prekių grupių svoris šiame dokumente nenurodytas. Tokie patys prekių („1331 dėžė su kosmetika“) KN kodai ir bendras svoris nurodytas ir laivo konosamente (Bill of Lading). CMR važtaraštyje nurodytas tik bendras pakuočių skaičius (1331), prekės pavadinimas – „kosmetika“.

Byloje pateiktos šios deklaracijos: 1) tranzito T1 deklaracija Nr. 20LTLU9000171A02F0 (2020-03-16), kurioje ginčo prekės nurodytos kaip „plaukų preparatai“ (13842 kg, 1331 pakuotė),

KN kodas nenurodytas; 2) LSD deklaracija Nr. 20LTVR5000LS018647 (2020-03-17), kurioje nurodytos prekės „plaukų preparatai talpos jiems“ (13842 kg, 1331 pakuotė), KN kodas 3305; 3) tranzito T1 deklaracija Nr. 20LTVR50001722F231 (2020-04-08), kurioje deklaruotos prekės „plaukų priežiūros prekės“ (13842 kg, 1331 pakuotė), KN kodas 330590. 2020-04-14 patikrinus kartu su 2020-04-08 tranzito deklaracija gautas prekes, buvo rastos šios prekės: „plaukų priežiūros priemonės: plaukų kaukės“ (KN kodas 3305900000) bruto svoris 9688,900 kg; „plaukų priežiūros prekės: šampūnai“ (KN kodas 3305100000) bruto svoris – 2758,720 kg; „Kvepalams skirti įpakavimai“ (KN kodas 3923900000) bruto svoris – 202,180 kg; „kvepalų buteliukams skirti kamštukai“ (KN kodas 3923509000) bruto svoris – 20,200 kg. Palyginus bendrą rastų prekių bruto (12670 kg) ir neto svorį (11457,408 kg) su Pareiškėjos deklaruotu prekių kiekiu, nustatytas 1172 kg bruto / 344,592 kg neto prekių trūkumas.

Iš ginčo bylos medžiagos matyti, kad Pareiškėja apie prekių laikinojo saugojimo metu atsiradusį prekių trūkumą buvo informuota Vilniaus TM 2020-05-13 raštu Nr. (8.1/16)-2V-7124. Pareiškėjos buvo prašoma nurodyti, ar, priimant prekes, atgabentas į muitinės sandėlį su T1 deklaracija Nr. 20LTLU9000171A02F0, krovinys buvo sveriamas, tikrinamas bei pateikti dokumentus, aiškinančius, kur ir kokiomis aplinkybėmis į paskirties įstaigą buvo atgabentas ne visas prekės kiekis. Pareiškėja 2020-05-22 raštu Nr. 05/22 paaiškino, kad ginčo prekės buvo priimtose pagal pakuočių skaičių, per apsirikimą jų nepasvėrus, neįžvelgus rizikos, kad faktinis prekių svoris, atitinkant pakuočių skaičiui, gali neatitikti dokumentuose nurodyto svorio. Pareiškėjos nuomone, prekės į jos sandėlį atvyko su neteisingai nurodytu svoriu, tačiau dėl prekių priėmimo metu įvykusios klaidos nėra galimybių to objektyviai įrodyti. Komisija pažymi, kad 2020-04-14 atlikto prekių patikrinimo metu nustatytas 106 prekių pakuočių trūkumas, t. y. vietoje Pareiškėjos deklaruotos 1331 pakuotės, kurias Pareiškėjos teigimu, ji gavo, paskirties įstaigoje buvo gautos 1225 prekių pakuotės.

Pagal SMK 15 straipsnio 2 dalies nuostatas pateikdamas muitinei muitinės deklaraciją, laikinojo saugojimo deklaraciją, įvežimo bendrąją deklaraciją, išvežimo bendrąją deklaraciją, reeksporto deklaraciją ar pranešimą apie reeksportą arba prašymą išduoti leidimą ar priimti kitą sprendimą, atitinkamas asmuo prisiima atsakomybę už visus toliau išvardytus atvejus: a) deklaracijoje, pranešime arba prašyme pateiktos informacijos tikslumą ir išsamumą; b) visų deklaracijų, pranešimų arba prašymų papildančių dokumentų autentiškumą, tikslumą ir galiojimą; c) kai taikytina – visų pareigų, susijusių su atitinkamos muitinės procedūros įforminimu konkrečioms prekėms arba su operacijomis, kurias leista atlikti, vykdymą. Pareiškėja, kaip deklarantas, yra atsakinga už muitinės deklaracijoje nurodytų duomenų teisingumą. Pareiškėjai tenka prisiimti atsakomybę dėl prekių muitinio įforminimo metu pateiktų netikslų duomenų apie ginčo prekes. Pareiškėja pateiktose deklaracijose nurodė tik bendruosius duomenis apie ginčo prekes, neidentifikuodama jų pagal atskiras pozicijas, nenurodydama atskirų prekių pozicijų svorių (bruto ir neto), tai yra iš šios informacijos nėra galimybės nustatyti, kokio svorio ir kokias konkrečias prekes Pareiškėja gavo pagal T1 deklaraciją Nr. 20LTLU9000171A02F0. Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytą, Komisija konstatuoja, kad Vilniaus TM, apskaičiuodama ginčo prekių muitinę vertę, pagrįstai rėmėsi Pareiškėjos pateiktose deklaracijose deklaruotais duomenimis, t. y. vertino, kad 1172 kg bruto / 344,592 kg neto prekių trūkumą sudarė „plaukų priežiūros priemonės“, klasifikuotinos KN kodu 3305900000, kurių 1 kg kaina pagal PREMI IS duomenis siekė 109,41 Eur.

Komisija atkreipia dėmesį, kad Pareiškėja, ginčydama Vilniaus TM nustatytą ginčo prekių muitinę vertę, apsiribojo vien mokesčių administratoriaus sprendimo kritika ir atsikirtimais, tačiau nepateikė tikslių duomenų, kurių pagrindu būtų galima nustatyti, kokios konkrečios prekės buvo paimitos iš muitinės priežiūros, ir kurie paneigtų mokesčių administratoriaus atliktus skaičiavimus, nors Pareiškėjai ne kartą buvo suteikta tokia galimybė (tiek atsakant į Vilniaus TM pranešimą apie galimą Sąjungos / bendrosios tranzito procedūros neužbaigimą, tiek teikiant savo nuomonę dėl galimo nepalankaus Vilniaus TM sprendimo).

Komisija sprendžia, kad nesant galimybės nustatyti muitinę vertę pagal SMK 70 straipsnio 1 dalį ir 74 straipsnio 2 dalies a-d punktus, vietos mokesčių administratorius pagrįstai vertino, kad ginčo prekių trūkumą sudarė būtent „plaukų priežiūros priemonės“ (kaip nurodyta Pareiškėjos pateiktose

deklaracijose), o prekių muitinę vertę nustatė remiantis duomenimis, kuriuos galima gauti Sąjungos muitų teritorijoje, t. y. pagal PREMI IS sukauptą informaciją.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 155 straipsnio 4 dalies 1 punktu, n u s p r e n d ž i a:

Patvirtinti Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2020-12-28 sprendimą Nr. 1A-227.

Pagal MAĮ 159 straipsnio 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimu, turi teisę šį sprendimą apskųsti Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, 01102 Vilnius). Pagal MAĮ 159 straipsnio 2 dalį apskųsti Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimą taip pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, sprendami mokesčių ginčą (arba mokesčio ginčo metu), skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas. Skundas Vilniaus apygardos administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos sprendimo įteikimo dienos.

Komisijos narė, pavaduojanti Komisijos pirmininką

Rasa Stravinskaitė

Komisijos narė

Edita Galiauskaitė

Komisijos narė

Vilma Vildžiūnaitė